

M I K L Y A ---
--- G A B O R

KATALÓGUS BEVEZETŐ

Az egy év távolában derengő Kulturális Főváros talán majd jobban fog figyelni arra a nemzedékre, amely a „készülődések idejét” vezérlő mestereket már átlépve, izmos tehetséggel, eredetiséggel ezúttal is valószínűsíti, hogy Pécs előjelez valamiféle mélyreható minőségi változást a magyar szobrászatban. Több minden függ azonban attól, hogy a „show business”, vagy a kultúra rehabilitációjának szándéka rendezi-e majd be a kirakatot, amelyben az idő mulatásának kínálata, vagy a szellemi és morális megújulás késztetései néznek majd szembe velünk. A plasztikai kultúrában Pécs fiatal szobrászai évek óta „kulturális városi” színvonalon szerepelnek. Ami azonban ennél sokkal több: érvényes egyéni utak felmutatásával gyönyörködtetnek. Pécs és az ide költöző fiatal plasztikai művészek a szobrászat megújulásának olyan csapásait „járják ki és járják be”, amelyen egy új esztétikai rendszer, az anyag- és technika új felfogása igen összetett, ámde barátságosan befogadó, fogalmilag és emocionálisan is hozzáférhető jelvilághoz vezet. És ez nem véletlen. Avitt szavaknak tetszenek, de ezeket kell esetünkben használni: a szobrászok e Péccsett hadra fogható fiatal rendjének létrejöttéhez idő is, iskola is és mesterek is kellettek. A „csendes forradalom” alakjai a Kosuth-díjas Bencsik István közelében váltak maguk is mesterré, mint Miklya Gábor is.

Általánosan is érvényes, talán történelmi jelentőségű polaritásai vannak azonban annak a valóságnak, amely az említett mesterek, vagy Miklya Gábor szobrászata által, illetve a látható dolgok közönséges elrendeződése által idéződik fel. A mindennapi élet felszínét kialakító posztindusztriális-mediális korszak tárgyi és képvilága avval a benyomással ajándékoz/téveszt meg bennünket, hogy mintha egyszerre minden megélhető és/vagy megtapasztalható lenne. E benyomás közvetlen folytatása annak a kultúra történetén végighúzódo követelménynek, hogy ami létezik, az láthatóvá és megtapasztalhatóvá is kell, hogy váljék. Minthogy azonban ez a benyomás napjainkban leginkább nagy hatékonyságú technikai médiumok működésén keresztül mélyül el bennünk, a látható és megtapasztalható dolgok körének ténylegesen láthatóvá és megtapasztalhatóvá tétele bőségesen túlteljesíti, egyszersmind felül is múlja a közvetlenül adott és természetesen emberinek mondott érzékelés értelemmel még kapcsolatot tartani képes kapacitásait. A technikai médiumok által tárolható és feldolgozható valóság tárgyai, képei és történései – ahogy ezeket V. Pelevin a könyveiben olykor politikai vízióként is megjeleníti – Mandelbrot fraktáljainak segítségével a maguk véletlenségeivel együtt tökéletesen kiszámolhatóak.

Ebből következik: rengeteg minden úgy látható, hogy nem is létezik. A jól ismert kifejezések: valóság, leképezés, látvány, stb., kiegészülnek a lehetetlenül is valós kijelentések minőségeivel, amelyekben az érzékelés és az értelemadás még a régi medrében jár el, de a jelenség, amely mindezt megalapozza, már virtuális. A helyzet és tendencia mindennapi életünk része. De nem dőlt el még minden. A forma vegytiszta leválása az anyagról, a modern információ ebben a pillanatban még nem csak kizárólag az anyag megsemmisítésének távlatait, hanem valami nagyon hatá-

rozott veszélyérzetet is kivehetőbbé tesz. Ennek középpontjában pedig az emberi esszencia és fizikai foglatának mindeddig megbonthatatlanak tetsző egysége tűnik fel. vagy ennek az egységnek a vélelme. Meglehet, hogy kényszer és megalkuvás, de a képzőművészet jelentékeny mértékben még mindig az anyagtól mentesíthetetlen formával hozakodik elő és tartalékait még mindig innen szerzi be. És mintha ez a művelet a szemtanúk egy része számára még mindig, mintha bizonyos örömmézzel járna. Mintha a virtuális valóság hatalomátvételének tényei mögött bizonyos szomorúsággal nyugtáznák a világ elsődlegesen igaz, tényleges és megtapasztalható adatainak gyors mellékessé válását.

Miklya Gábor plasztikai tevékenységében a két-, és három kiterjedésű anyag formálásának személyiségazonos, különös kötöttségeken keresztül érvényesülő módszereivel találkozunk, amelyek a láthatatlan létező láthatóvá tételének, a játék ösztönösségének és rendszerszerűségének követelményeit egyaránt kielégítik. Lekötik figyelmét a kis formák, azonban műveinek többsége a nagy fák és az emberi architektúra léptékében fogant, robusztus tömegek, méretes vezérsíkok és többnyire kemény kőanyagok adják a másodlagos jelentéseket, amelyek visszacsalogatnak bennünket egy, a súlytalanság állapotát kevésbé felidéző, földi középponttal rendelkező kiterjedésbe. (*Egyszemélyes cella, Szuperzen*) Ezekben a nehézkedés és a mechanikus kapcsolat ténye-lehetősége adja az elrendeződések egyik magyarázatát, miközben kétségtelenül nyomokat hagy rajtuk a kreativitás játékszerűsége, a racionális és ösztönös vezérlésű, hagyományos szobrászati formaadás. Másként maradandó információk. Terv, módszer, idő, érzelmek vegyesen. Valamilyen kiterjedéssel és tartóssággal rendelkező testben, amelynek anyaga azonos természetű a világot alkotó anyaggal.

Őrződik szobraiban valami archaikusan megkapó nyoma annak, hogy a sebes gépi formálás és nagy hatékonyságú szerszámok ellenére még mindig kemény küzdelem a szobrászé. Aki elsősorban az anyagból állítja elő súlyosságát soha el nem vesztő üzeneteit. Nyelve – mint a hangutánzó, vagy hangulatfestő szavak – közvetlen összefüggésben van anyagával. A fő nyelvé, a fa és kavicsok nyelvét kísérli meg „beszélni”, miközben nem rejti véka alá az a felismerését sem, hogy az anyag is éppoly átváltozó sokra képes, mint a nyelv. Van ezért Miklya Gábor szobrászatában egy kulturálisan is magyarázható szintje az építés és nyers létrehozás érzelmeket sem nélkülöző ösztönzéseinek, ami a művész tevékenységét talán egyféle vegetatív „rámozdulásnak” minősíti. Ennek lehet valószínűleg a következménye, hogy munkái minden mértéktartóságuk és ésszerű lebonyolításuk mellett olykor mégis titokzatosak maradnak, vagy lesznek. Kiténik ez azonnal, mihelyt valaki is irodalmi jellegű leírásukba kezd, részleteiknek, alkotórészeiknek, gyönyörűen míves felületi frazeológiájuknak fogalmi megfelelőt keres. Dokumentálni lehetséges őket, de történetüknek egyetlen olvasatát irodalmi formában előadni aligha. Az együtt megjelenő íves és mértánias kapcsolatok magyarázata éppúgy a személyes „én” önmagát elgondoló mivoltában van, mint a talált anyagok, tárgyak keresett és személyes döntésekkel meghatározott helyzetében. Az alkotó „én” megmutatkozása külsődlegesen is érthető kézjelekből olvasható. Miklya Gábor jellemző munkáiban ragaszkodik valamiféle geometrikus kiinduláshoz, ragaszkodik a formák és a színezetek kontrapunktjához. Ahol organikus jellegű a befoglaló forma, ott bizonyos, hogy rátalálunk valamely szigorúbban formált belső magra, ahol a meghatározó vezérsíkok a függőleges erejét hangsúlyozzák, ott felfedezünk egy ennek alárendelt, de más plasztikai minőségű vízszintest, a domborúval szemben a homorút, a világgal szemben a sötétet. A méretes közvetlen anyagkapcsolatok mechanikus működésének feldolgozása, amely a külső és belső formák egymást feltételező és szabad rendjéből idéz Miklya Gábor alkotának tetsző szakaszokat, éppúgy megvan ebben a tevékenységben, mint a különös idézőtechnika, amely a már ember által létrehozott tárgyvilág egyes elemeit és jelentéseit hozza össze. (*Illeszkedés, Titok, illetve Tiszta Év és Koffer*)

Valamilyen mértékben persze minden elgondolható plasztikai mű sajátjai ezek a poétikai fogások, Miklya Gábor ugyanakkor azonban rendre érzékelteti szobrainak szemlélőjével, hogy a „miért” kérdésére a választ neki kell megtalálnia. Valamennyi segítséget ad ehhez, azt azonban el kell fogadnia a művek szemlélőinek, hogy az anyagok és a „létre - hozás” szavakat megelőző „metanyelvéhez” illendő a művek szemlélőjekor közelebb kerülni. A szobrok a szavak előtti nyelv létezésének bizonyításával a kompromittált köznyelv henye alakzatait kerülik meg, másrészt elvezetnek egy szűkszavú közegbe, ahol az anyagi létezés keltette szellemi szükségletek megtapasztalása folyamatosan karbantartott érzékekkel következhet csak be.

Aknai Tamás:

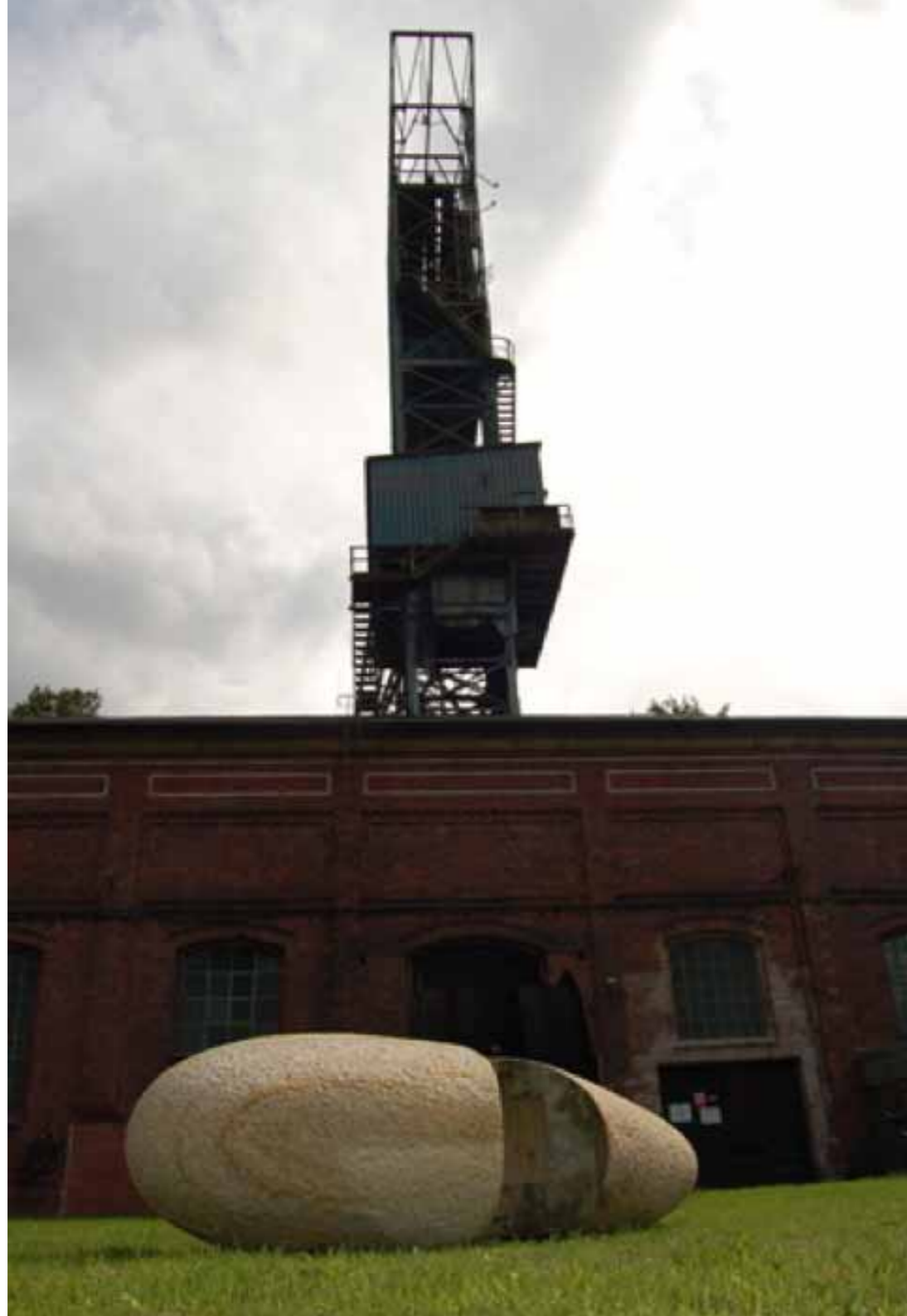
Illeszkedés / Matching
2005
gránit gyolcs / granite linen
90x13x20 cm

Tiszta év / Clear Year
2005 tölgyfa márvány
szenteltvíz / oak marble holy water
90x50x30 cm

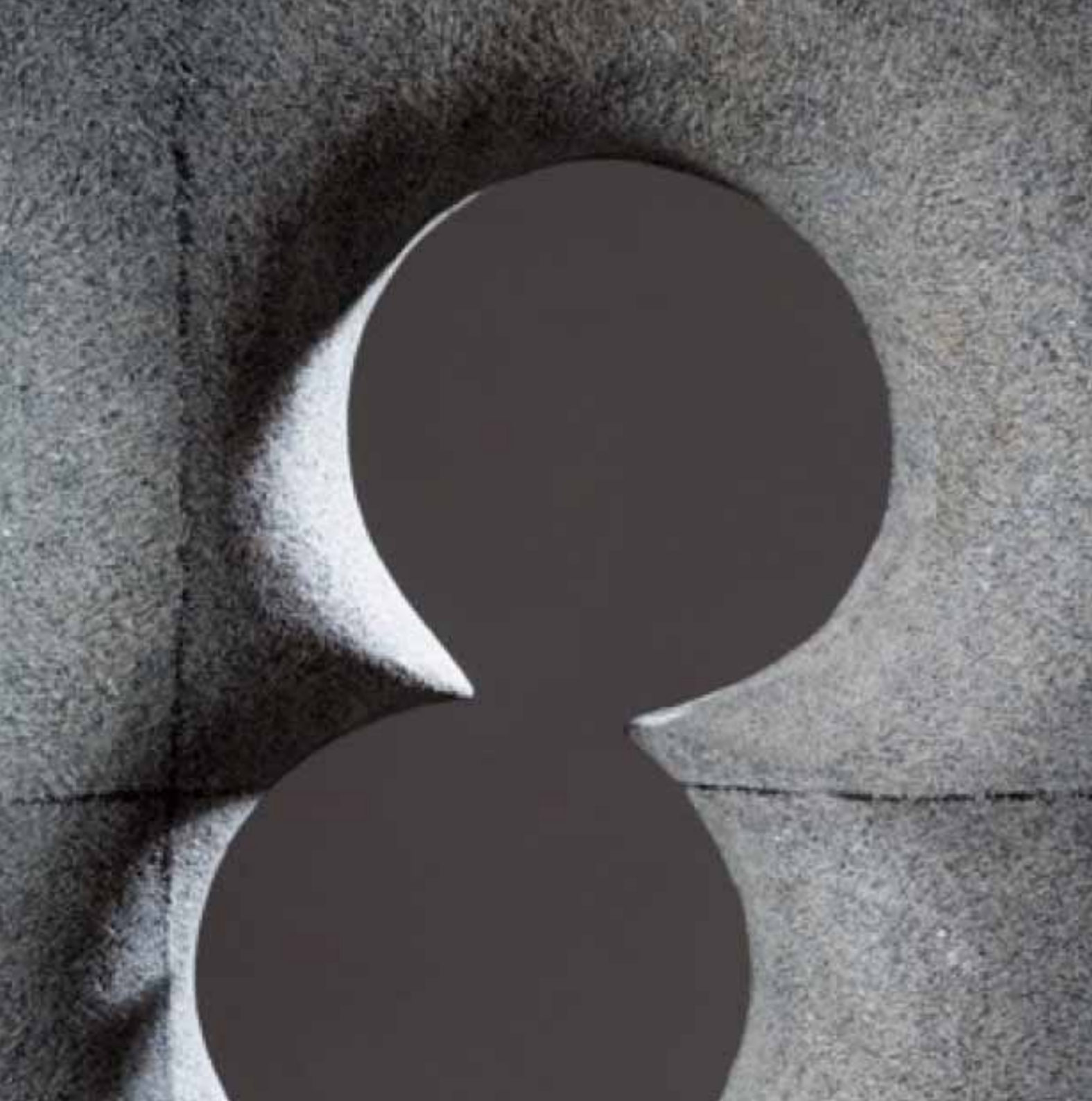
Egyszemélyes cella / One Man Cell
2006
mészkö / limestone
200x100x50 cm

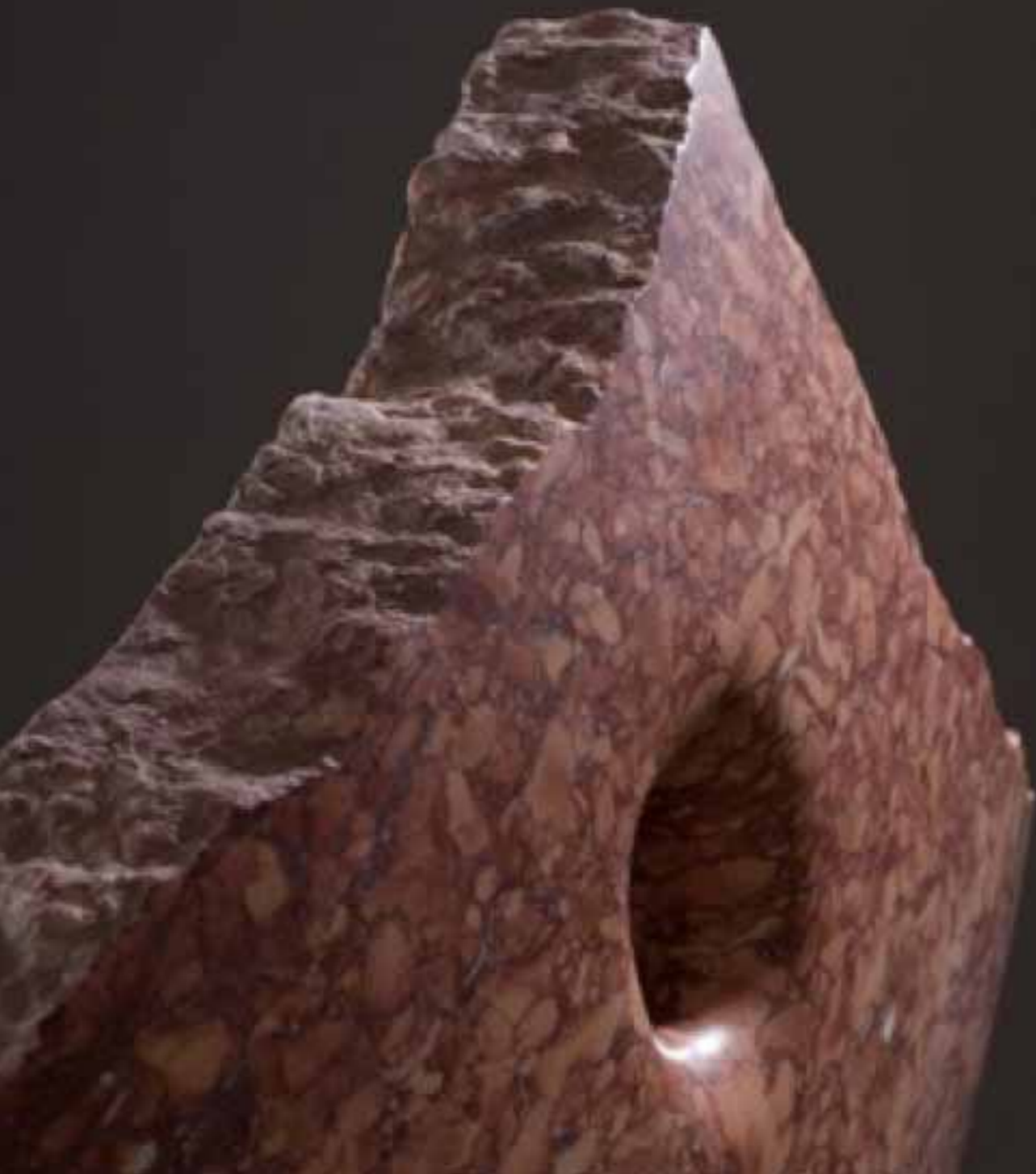
Titok / Secret
2006
homokkő / sandstone
125x360x150 cm

Gomb / Button
2008
travertin / travertine
50x50x15 cm

Célpont / Target
2007
gránit vas mészkő / granite iron
limestone

18+ / 18+
2007
vörös márvány / red marble
70x65x20 cm

Pearcing
2009
mészhomokkő kocsirúd / lime-
sandstone coach-pole
130x400x70 cm

Vöröskereszt / Redcross
2009
Olaj vászon bambusz fásli / oil
canvas bamboo bandage
200x400 cm

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ – MIKLYA GÁBOR

SZEMÉLYES ADATOK

Név: Miklya Gábor
Született: Békéscsaba, 1971. augusztus 14.
Lakcím: 7636, Pécs- Málom, Kis u. 8.
Telefon: 06 72 / 411-281, 06 30 / 545-0658
E-mail: miklyagabor@bazisart.hu
Weblap: www.miklya.hu

TANULMÁNYOK:

2002-2006 Pécsi Tudományegyetem, Művészeti Kar, Képzőművészeti Mesteriskola Doctor of Liberal Arts (DLA) képzés, Szobrászat **Témavezető:** Bencsik István, professor emeritus
1996-1999 Képzőművészeti Mesteriskola, Villány
1991-1996 Janus Pannonius Tudományegyetem, Művészeti Kar, Rajz-Vizuális nevelés Szak, Pécs, **Mesterek:** Pál Zoltán, Rétfalvi Sándor
1990-1991 Janus Pannonius Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Rajz-Népművelés Szak, Pécs
1985-1989 Rózsa Ferenc Gimnázium, Békéscsaba

VÁLOGATOTT CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK:

+ Pécsi Galéria Pécs
 + Ifjúsági Ház, Zalaegerszeg
 + Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs
 + Bildhauer-Forum im Stadtpark Lahr, Németország
 + Apokalipszis, Összművészeti Fesztivál, ARTUS Stúdió, Budapest
 + DLA hallgatók éves bemutatója, Pécsi Galéria, Pécs
 + Közelítés Egyesület kiállítása, Pécs
 + XVIII. Országos Kisplasztikai Biennále, Pécs
2004 + DLA hallgatók éves bemutatója, Barcsay terem, Budapest
 + „Fa” Déli Szél alapítvány kiállítása, Tusnád, Erdély, Románia
 + „Gulaschsuppe”, a Közelítés egyesület kiállítása, München, Németország
 + Bázis Szobrász Egyesület bemutakozó kiállítása, Pécs
2005 + Szabad Művészetek Doktora 10, Ernst Múzeum, Budapest
 + Pécsi DLA Bemutakozó kiállítás, Magyar Kollégium, Bécs
2006 + Magyar Szobrász Társaság éves kiállítás, Pécs
2007 + Bázis kiállítás, Parti Galéria, Pécs
 + „We You Together” Nemzetközi Képzőművészeti Szimpózium kiállítása, Csikász Galéria, Veszprém
 + „meeting point” Arad Biennále, Arad, Románia; Pécs, Magyarország
2008 + „meeting point” Arad Biennále, Eszék, Horvátország; Pilsen, Csehország
2009 + Bázis kiállítás, Magyar Intézet, Stuttgart, Németország

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK:

2000 + VOLVO autósalon, Pécs
2003 + ARTUS galéria, Budapest
2009 + Jankay galéria, Békéscsaba
 + Pécsi Kisgaléria, Pécs

MŰVEK KÖZTÉREN, KÖZGYŰJTEMÉNYBEN:

1998 + „Nagy fal” Szoborpark, Lindabrunn, Ausztria,
1999 + „Szarkofág” PTE Anatómiai Intézet parcellája, Pécs
 + „Kiválasztott” St.Gotthard park, Horice, Cseh Köztársaság
2000 + „Háromablakos torony” Pécsi Kulturális Központ, Dominikánus Ház, Pécs
2003 + „Underground” Brno, Cseh Köztársaság
2004 + „Koffer” Tusnád, Románia
2005 + „Tiszta Év”, Lázár kastély, Gyergyószárhegy, Románia
2006 + „Titok” Ostrava, Csehország
 + „Egyszemélyes cella” Pécs, Aradi Vértanúk útja
2008 + „Szuperzen”, Stubenberg, Ausztria
 + „Hajtogass repülő”, PTE MK Gyűjtemény, Pécs, Magyarország
2009 + „Pearcing”, Leibnitz, Ausztria
 + „Vöröskereszt”, PTE MK Gyűjtemény, Pécs, Magyarország

GÁBOR MIKLYA-CURRICULUM VITAE

PERSONAL DATA

Name: Gábor Miklya
Birth: 14/8/1971. Békéscsaba, Hungary
Address: 7636, Pécs- Málom, Kis u. 8.Hungary
 00 / 36-72-411-281
Phone:
e-mail: miklyagabor@bazisart.hu
website: www.miklya.hu

STUDIES

2002-2006 University of Pécs, Art Department, Master School of Fine Arts Doctor of Liberal Arts (DLA) training, Sculpture
1996-1999: Master School of Stone Sculpture, Villány
1991-1996: Janus Pannonius University of Pécs, Art Department, Drawing -Visual teaching Branch of Study, Pécs
Masters: Zoltán Pál, Sándor Rétfalvi
1990-1991: Janus Pannonius University of Pécs, Faculty of Arts, Drawing-Adult Education Branch of Study, Pécs
1985-1989: Rózsa Ferenc High School, Békéscsaba

SELECTED GROUP EXHIBITIONS

+ Gallery of Pécs, Hungary
 + House of Youth, Zalaegerszeg, Hungary
 + Janus Pannonius University of Pécs, Pécs, Hungary
 + Bildhauer-Forum im Stadtpark Lahr, Germany
 + “Apocalips” Pan-Art Festival, ARTUS Studio, Budapest, Hungary
 + Annual Exhibition of Students of DLA, Gallery of Pécs, Hungary
 + Exhibition of Közelítés Association, Pécs, Hungary
 + XVIII. National Biennial Festival of Small Sculpture, Pécs, Hungary
2004 + Annual Exhibition of Students of DLA, Barcsay Gallery, Budapest, Hungary
 + “Goulash soup” (Gulaschsuppe), Exhibition of Közelítés Association, Munich, Germany
 + Opening Exhibition of Bázis Sculpture Association, Pécs, Hungary
2005 + “Doctor of Liberal Arts 10”, Museum Ernst, Budapest, Hungary
 + Exhibition of DLA students Hungarian College, Wien
2006 + Annual exhibition of Hungarian Sculptors Association, Pécs, Hungary
2007 + Exhibition of Bázis Sculpture Association, Parti Galery, Pécs, Hungary
 + Meeting Point, Arad biennial, Arad,Rumania; Pécs, Hungary
2008 + Meeting Point, Arad biennial, Osijek, Croatia; Pilsen, Czech Republic
2009 + Bázis exhibition, Hungarian Institut, Stuttgart, Germany

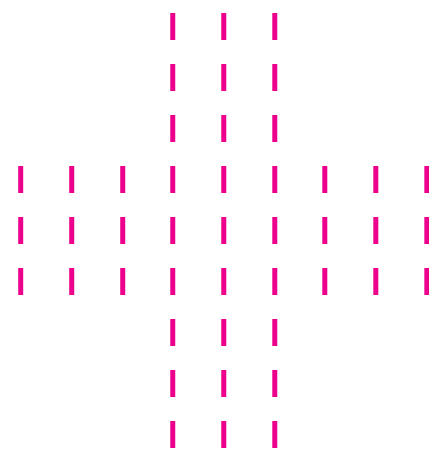
PERSONAL EXHIBITIONS

2000 + VOLVO Exhibition Room, Pécs, Hungary
2003 + ARTUS Gallery, Budapest, Hungary
2009 + Jankay Gallery, Békéscsaba, Hungary
 + Kisgaléria, Pécs, Hungary

WORKS OF PUBLIC DOMAIN AND COLLECTION

1998 + “Big Wall”, Sculpture Park, Lindabrunn, Austria,
1999 + “Sarcophagus”, Plot of PTE Anatomical Institute, Pécs, Hungary
 + “Selected”, St.Gotthard Park, Horice, Czech Republic
2000 + “Tower with Three Windows”, Cultural Centre of Pécs, Dominikánus Ház, Pécs, Hungary
2003 + “Underground”, Brno, Czech Republic
 + “Wood” Symposium of Déli Szél Foundation, Tusnád, Transylvania, Romania
 + “Clear Year”, Contacts International Symposium of Fine Arts, Lazarea (Gyergyószárhegy), Transylvania, Romania
 + “Secret” LANDEK 06, We-You- Together, Inernational Stone Sculpture Symposium, Ostrava, Czech Republic
 + “One Men Cell”, Sculptures for “Bencsik István 75” Stone Sculpture Symposium, Villány, Hungary
2008 + “Szuperzen”, Stubenberg, Austria
 + “Fold a plane”, PTE MK Collection, Hungary
2009 + “Pearcing”, Leibnitz, Austria
 + “Redcross”, PTE MK Collection, Hungary

Kiadó: Jankay Tibor Művészeti Közalapítvány, Békéscsaba

A kiállítás megtekinthető: 2009. szeptember 4 – október 7. Békéscsaba, Jankay Galéria

Fotó: Horváth Gábor, Pesti András, Miklya Gábor

Grafikai terv: Sándor Zsolt

Támogatók: (logóval, ha van)NKA, Jankay Galéria, Pécsi Galéria, ...

ISBN 978-963-06-7910-7